

E. Walpas

Suomalaisten Kommunistien Sarjajulkaisu № 18.

Kaikkien maiden köyhälistö
liittyykää yhteen!

329.15 (480) SKP 7K

O. W. KUUSINEN

Suomen vallankumouksesta

Itsekritiikkiä

Hinta 60 kop.

Pietari 1918.

Suomalaisen Kommunistisen Puolueen Kekuskomitea.

Suomalaisten Kommunistien Sarjajulkaisu N° 18

*Kaikkien maiden köyhälistö,
liittykää yhteen!*

Suomen vallankumouksesta

Itsekritiikkiä

Kirjoitti

O. W. Kuusinen

TYÖVÄENLIIKKEEN KIRJASTO
KIRJASTO

1290644587

PIETARI 1918

Suomalaisen Kommunistisen
Puolueen Keskuskomitea

Suomalaisen Kommunistien Zvezduksen № 18

Kaikkien maiden köyhälistö.
Terveystieteet

Suomen vallankumouksesta

Ilsekkö

Kirjuri

O. W. Kuusinen

PIETARI 1918
Suomalaisen Kommunistien
Puhelin Keskus
МОСКВА 1918
Т. II. В. типография

Kun se mahdollisuus muodostettiin, oli puolueen-
toiminta jatkunut noin toinen puoli siihen yhtymistä
vastaan ja alustaan oikeistolaiset sosialistit siihen
liittyivät. Mutta meidän teisten vastainen oli niin
passiivista laatu, ettei se päivittäin häirinyt mei-
dän yhteistyötämme niiden sosialisten kanssa, jotka
varsinaisesti olivat asukkaissa suomalaisen ja ve-
näläisten heivain kanssa ja pyyvin kuvaavaa oli, että
proletariaatti — jossa

I. Vallankumousta pakoilemassa.

Köyhälistön vallankumoukset — sanoo Marx —
arvostelevat alinomaan itseään. Meidän osanottajain on
syytä koettaa tietoisesti auttaa tätä vallankumouksen
itsekritiikkiä, silti tietenkään pyrkimättä pois entisen
toimintamme historiallisesta vastuunalaisuudesta.

Suomen vallankumous alkoi tämän vuoden tam-
mikuussa. Sen perusvirheet alettiin jo viime vuonna.

Samoin kuin sota yllätti Euroopan suurten maiden
useimmat sosialistipuolueet ja paljasti, etteivät ne ol-
leet historiallisen tehtävänsä tasalla, samoin Venäjän
vallankumous keuhällä 1917 yllätti Suomen sosialide-
mokratian. Keväinen vapaus tuli meille kuin taivaan-
lahjana ja puolueemme joutui maaliskuun huumauk-
sen valtaan. Puolueemme virallisena kantana oli ollut
sama »itsenäisen luokkataistelun» kanta kuin esim.
Saksan sosialidemokratialla oli ennen sotaa. Taantu-
musaikana tämä kanta oli ollut helppo säilyttää; se
ei silloin joutunut vakavaan koetelemukseen, eikä
tietoisten oikeistososialistien vastustus silloin voinut
saada tuulta siipiinsä. Mutta maaliskuussa tuli puo-
lueemme proletarisen siveyden eteen kiusaus ja lan-
keemus. Sosialidemokratiamme tosiasiaassa lankesi hau-
reuteen sekä Suomen porvariston että alussa myös
Venäjän porvariston kanssa (houkuttelijoina olivat
myös Venäjän menshevikit). Suomen kokoomusse-
naatti oli tämän siveettömän yhdyselämän vuotena

Kun se maaliskuussa muodostettiin, oli puolueuuvostomme jäsenistä noin toinen puoli siihen yhtymistä vastaan, ja ainoastaan oikeistolaiset sosialistit siihen lähtivät. Mutta meidän toisten vastarinta oli niin passiivista laatua, ettei se päiväkkään häirinnyt meidän yhteistyötämme niiden sosialistien kanssa, jotka varsinaisesti olivat askartelemassa suomalaisten ja venäläisten herrain kanssa. Ja hyvin kuvaavaa oli, että puolueemme edustajakokouksessa kesäkuussa—(jossa sivumennen yhdyimme myöskin zimmerwaldilaiseen liittoon!)—ei yksikään ääni vaatinut pesäeron tekemistä kokoomushallituksen sosialisteista.

Se mikä meidät sokasi, oli ennen kaikkea parlamentaarisen kansanvallan kangastus. Ellei olisi ollut yksikamarista eduskuntaa, suhteellista vaalitapaa ja laajaa äänioikeutta ja ellei puolueemme olisi vaalitaltelussa jo saanut enemmistöä edustajapaikoista (kesällä 1916), niin kenties meidän olisi ollut vähän helpompi keväisessä kiusauksessa katsoa eteenme. Mutta nyt näytti parlamentaarisen kansanvallan tie aukenevan odottamattoman sileänä ja leveänä työväenlikkeemme eteen. Maamme porvaristolla ei ollut sotaväkeä, ei edes luotettavaa poliisia, eikä se laillisesti voinut sellaista saadakaan, koska siihen se olisi tarvinnut valtiopäivillä sosialidemokraattien suostumuksen. Sosialidemokratialla näytti olevan kaikki syy pysyä parlamentaarisen laillisuuden tiellä; sillä tiellä se näytti nyt pääsevän kiskomaan porvaristolta toisen tuloksen toisensa jälkeen.

Tuota parlamentaarisen kansanvallan näköalaa, ollakseen kaikessa kauneudessaan vapaa ihailtavaksi, ei enää näyttänyt varjostavan mikään muu kuin Venäjän Väliaikaisen Hallituksen horjuva kämmen. Suomen porvaristo siihen kurotti silloin kuin hukkuva oljenkorteen. Sosialidemokraatit sen tahtoivat työntää pois tahi ainakin aidata sen sekaantumisvapauden tarkkoihin laillisiin rajoihin, niin ettei se pääsisi maan

»sisäisiä asioita» häiritsemään, toisin sanoen Suomen porvariston etuja suojelemaan. Täten meidän ponnistelumme Suomen itsenäisyyden puolesta, meidän isänmaallisuutemme, näytti olevan mitä kauneimmia perusteltua: se hän oli suoranaista taistelua kansanvaltaisen vapauden puolesta, se oli elimellinen osa prolettaarista luokkataisteluumme.

Parlamentaarisen näköhäärion peittäväisyyttä siten vielä täydensivät ne lainsäädännölliset tulokset, joita kesällä eduskunnassa saatiin aikaan. Kahdeksantunnin normaalityöpäivästä, jota työväenjoukot työpaikoilla olivat useilla aloilla jo kevästä alkaen voimaan ajaneet, saatiin säädetyksi niin yleinen laki, ettei sen pitemmälle menevää liene missään parlamentissa säädetyksi tullut. Kunnallishallinnon kansanvaltaistuttamiseksi saatiin myös säädetyksi uudistus, joka tiesi siirtymistä kapitalistien täydellisestä monopolivasta yleisen äänioikeuden järjestelmään, — sekin suu-empi hyppäys kuin tällä alalla missään lienee lainsäädäntö yhdellä kertaa tehnyt. Tosin nähtiin, ettei näiden lakien päätökseen saaminen suinkaan tapahtunut pelkästään eduskunnallisen askartelun avulla, vaan ulkoapäin puhaltava vihuri auttoi ne tavallista joutuisemmin irti parlamentaarisesta salakarikosta. Se vihuri esiintyi eduskunnan istuntoa voimakkaasti säestävänä joukkomielensoituksena, jossa tuntui tavallista rajumpi henki, ennen kaikkea venäläisten sotilastoverien osanoton johdosta. Mutta itsestään tämä ei ollut meille uutta; niinhän me olimme aina ennenkin parlamentarismia selittäneet, että se tuo parhaiten tuloksia silloin, kun kansa ulkoapäin painostaa.

Huonompi merkki parlamentaarisen kansanvaltamme tuloksellisuudesta oli se, että elintarvekaupan alalla rehoittavaa nylkemistä ei saatu rajoitetuksi. Tämä merkki oli omansa viittaamaan siihen, että myöskin ylempänä mainitut parlamentaariset saavutuksemme olivat vain paperi-saavutuksia. Sillä

kyllä elintarvenylkemisenkin rajoittamiseksi tarpeellinen laki saatiin kirjoitetuksi ja päätetyksi, mutta siihen sen rajoittaminen sitten pysähtyi. Kokoomushallitus ei ylipäänsä tehnyt mitään. Se oli kuin laiskahärkä, jota sosialistit näyttivät vetävän sarvista ja porvarit hännästä ja joka ei paikaltaan pukahtanut. Nylkeminen vai rehoittaa kaikessa rauhassa.

Nälkä ja ikänsivät työväenjoukot kadottivat pian tyytyn luottamuksen kokoomushallituksen hommiin ja sen mukana jo nähtävästi myös osaksi sosialidemokraattisen puolueemme johtoon. Helsingissä katkeroituneet työväenjoukot pyrkivät itse voivarastoja tarkastamaan ja jakamaan; loppukesällä jo kerran pääkaupungissa automaattisesti puhkesi yleislakko, joka kesti kaksi päivää, kunnes järjestynyt työväki sen lopetti. Ilmanpaine kävi niin korkeaksi, että se tuntui jo parlamentarismiamme häiritsevältä. Se oli kansanvallan todellisuutta: luokkataistelu vapautta kärjistyistä. Mutta meillä sosialidemokratilaisedustajilla ei ollut ilmissämme kansanvallan todellisuus, vaan sen autereinen kangastus.

Tämä silmiimme siintyvä kangastus sai ensimmäisen kolauksen Kerenskin Väliaikaisen hallituksen kädestä. Eduskunta oli porvarillisen vähemmistön kiivaasta vastarinnasta huolimatta hyväksynyt yleisvenäläisen työ- ja sotamiesneuvostojen edustajakokouksen päätöksen mukaisen perustuslaki äännyksen Suomen sisäisestä kansanvahtaisesta vapaudesta ja eduskunnan oikeudesta maan korkeimman valtiovallan käyttöön. Pietarista saapui puolivirallinen mensheviki-lähetystökin (Tsheidse, Lieber, Dan) ehkäisemään tämän n. s. »valtalain» hyväksymistä, mutta liian myöhään. Silloin, heinäkuun lopussa, Venäjän Väliaikainen hallitus määräsi eduskunnan hajoitettavaksi ja uudet vaalit toimitettaviksi. Sosialidemokratinen ryhmämme koetti kahteen kertaan saada

hajoitetun eduskunnan istuntoja jatkettaviksi. Ensi kerralla oli eduskuntatalon ovella Kerenskin lähettämät husaarit. Toisella kertaa ei enään ollut muuta kuin kerenskiläinen sinetti; eduskunnan puhemies, toveri Manner, avautti ovet ja istunto pidettiin, mutta siihen otti osaa ainoastaan sos. dem. ryhmän jäsenet.

Puolueemme ei kieltäytynyt ottamasta osaa uusiin vaaleihin, jotka toimitettiin lokakuun alussa. Niissä puolueemme menetti, huolimatta äänimäärämme tuntuva kohoamisesta, enemmistöasemansa valtiopäivillä. Porvaripuolueiden pääapuna näissä vaaleissa olivat imeisesti — vaaliväärennykset. Jo heti vaalien jälkeen kerrottiin sanomalehdissä tietoja, kuinka eräissä sellaisissa äänestysalueissa, joissa äänestyslautakunnassa oli yksinomaan porvarillisia jäseniä, porvaripuolueet olivat saaneet ääniä enemmän kuin edes äänioikeutettuja oli alueella. Ja myöhemmin, vallankumouksen aikana, löydettiin siellä taällä vaalilautakuntain puheenjohtajain kätköistä joukottain sosialidemokraattien hyväksi annettuja, virheettömästi täytettyjä vaalilippuja. Keskinäisellä liittoutumisellaan vaaleissa porvaripuolueet myös voittivat muutamia edustajapaikkoja. Mutta tämän ohella on mielestäni myöskin pidettävä todennäköisenä, että köyhälistön joukoissa jo alkanut kyllästyminen parlamentarismiin osaltaan vaikutti vaalien tulokseen. Eduskunnan voimattomuus, eduskuntatyön tulosten epävarmuus, viipyminen ja raukeaminen sekä sosialidemokratian valtiollisen toiminnan halpaantumisen kokoomushallituksen vanavedessä, ne epäenättä vaikuttivat sen, että vaaliinnostus köyhälistön keskuudessa ei ollut läheskään niin suuri kuin vallitsevasta valtiollisesta korkeajännityksestä päätäten olisi odottanut. Toisen kolauksensa sai siis nähtävästi parlamentaarisen kansanvallan kaunis näköhäiriömme, ei enään yksin ulkoapäin tulevasta aiheesta, vaan osittain myös sisäisestä hermottomuudestaan ja vialliuudestaan.

Nyt kulki historian virta vinhaa vauhtia ensimmäistä kuohuvaa pyörrekohtaansa kohti. Porvaristo, kuten heti saattoi arvata, yritti käyttää vaaleissa saamaansa etumatkaa anastaakseen käsiinsä diktatuurivallan ja alentaakseen eduskunnan pelkäksi tämän diktatuurin viikunalehdeksi. Työväenluokka taas oli menettänyt kaiken välittömän toivonsa eduskunnan apuun ja tietoisesti tai tiedottomasti pyrki vallankumoukseen. Kokoomushallitus oli jo ennen vaaleja hajonnut. Luokkataistelun kärjistymistä ei mikään estänyt.

Lisäksi tuntui Suomessakin jo ilmassa, että Venäjä kulki nyt nopeasti uutta, syvempää vallankumousta kohti, jonka puhkeaminen saattoi olla enään yhyen ajan kysymys. Kerenskin Väliaikainen Hallitus variisi kuin laho leppä myrskyn edellä. Bolševikkien voima kasvoi kuin ukkosen pilvi.

Meidän sosialidemokratiamme, jonka tässä tilanteessa olisi pitänyt käyttää kaikki voimansa vallankumouksen valmisteluun, odotti rauhassa — eduskunnan istuntoja. Porvariryhmäin liitto teetti marraskuun alkupuolella eduskunnan päätöksen, jolla maan sisäinen korkein valta piti uskottaman 3-miehiselle valtionhoitajakunnalle, mutta ei uskaltanut panna täytäntöön tätä päätöstään. Samalla se hieroi sopimusta vallan tasanjaosta Venäjän Väliaikaisen Hallituksen kanssa. Ja kerenskiläinen kenraalikuvernööri Nekrasov jo lähti viemään sopimusehdotusta Pietariin allekirjoitettavaksi.

Mutta hän ei enään palanut Helsinkiin. Venäjän köyhälistö niinä päivinä, bolševijikki-puolueensa johdolla, syöksi vallasta porvarit ja porvarien kätyrit ja otti ohjat omiin käsiinsä.

Meilläkin silloin kulki kumouksen hengetär yli maan. Mutta me emme nousseet sen siiville, vaan kumarsimme päätämme ja annoimme sen lentää yli. Meille tuli siten marraskuusta aseiden maahanlaskun muistojuhla.

Olisiko vallankumous silloin voinut Suomessa joh-
 taa minkäänlaiseen voittoon? Se on eri kysymys kuin
 se, olisiko silloin välittömästi voinut voittaa köyhä-
 listön vallankumous, niinkuin Venäjällä? Edellinen
 tuntuu minusta nyt perästäpäin todennäköiseltä, jäl-
 kimmäinen yhä, kuten silloinkin, epätodennäköiseltä.
 Vallankumouksen onnistumisen yleiset edellytyk-
 set eivät suinkaan olleet toivottomat. Köyhällistön
 kiihko ja taisteluhalu oli yleisesti korkea. Porvaristo
 oli verrattain huonosti varustautunut; se oli suuresta
 aseiden puutteesta, joskin se jo oli alkanut niitä Sak-
 sasta hankkia. Tosin köyhällistökkin oli aseita vailla.
 Muutama sata kivääriä saatiin Helsingissä lainaks-
 venäläisiltä sotilasryhmiltä, — siinä oikeastaan kaiki-
 ki, mitä silloisista aseista edes mainita kannattaa.
 Mutta epäilemättä olisi venäläisiltä tovereilta kipeäs-
 sä tositarpeessa jo silloin voitu saada lisääkin, aina-
 kin jonkun verran. Ja mikä oli kenties paljon tär-
 keämpää: venäläiset sotilaat olisivat silloin kyenneet
 antamaan Suomen vallankumoukselle suoranaista so-
 tilaallista apua paljon paremmin, kuin sittemmin tal-
 vella, jolloin hajoaminen venäläisessä armeijassa ja
 laivastossa oli suurimmillaan. Maassamme oli kyllä
 silloin myös sellaista venäläisiä sotaväen ainesta, jon-
 ka oli pelättävä pikemmin haluvan kuulla mustasot-
 nialaisen upseerijohtonsa komennuksia, kuin proletaa-
 risen solidarisuuden ääntä; mutta tuskimpa tämän ai-
 neksen puolelta sentään olisi vallankumouksen pyör-
 teessä kehkeytynyt ainakaan mainittavaa aktiivis-
 ta vastusta.

Näiden merkkien edessä nyt me «luokkataistelun
 kannalla olevat sosialidemokratit» horjuimme puoleen
 ja toiseen, horjuimme alussa vahvasti vallankumouk-
 sen puoleen, — kunnes peräännyimme. Varsinaiset
 oikeistosialistit, joita puolueessamme oli noin toiset
 puolet, jakaantuivat kahtaalle, osa vallankumousta
 selvästi vastustamaan ja osa vaatimaan. Sos.-dem. edus-

kuntaryhmässä ihmisesti enemmistö oli niin vähamielisenä vallankumoukselliselle pyrkimykselle, että saattoi sanoa sen mielen olevan pikemmin porvariston kuin työväestön puolella. Ammattijärjestön oikeistososialistinen johto sen sijaan tahtoi lähteä jonkinlaiseen vallankumoukseen, jonk nlaiseen vallankumoukselliseen lakkotaiteluun, jonka käytännöllisenä ja oikeastaan ainoana päämääränä he ilmeisesti pitivät enemmistöpaikkain saamista hallituksessa, senaatissa. Yhdessä heidän kanssaan meidän puoluetoimikuntamme muodosi »vallankumouksellisen keskusneuvoston», joka, semminkin kun siihen sitte vielä liitettiin alunpitäen se vällä vastustuskannalla olevia sos.-dem. eduskuntaryhmän edustajia, kelpasi suuta soittamaan vallankumouksesta, mutta ei todelliseen vallankumoukselliseen toimintaan. Tämä komiteamme päätti aluksi kannattaa — suurlakon julistamista. Ja pariksi samaan aikaan kokountuneessa Ammattijärjestön edustajakokouksessa päätettiin koko maata käsitävä suurlakko. Merkitsikö tämä vallankumoukseen lähtemistä vai pelkkää mielenosoitusta suurlakkojulistuksessa esitettyjen vaatimusten painostamiseksi, siitä saattoi kukin aatella mitä tahtoi. Sillä se jätettiin päätämättä — koska siitä oli eri mieliä.

Suurlakko levisi yli maan. »Vallankumouksellinen Keskusneuvostomme» keskusteli, lähteäkö eteenpäin vai eikö. Me, joita suotta oli sanottu »marxilaisiksi», emme tahtoneet lähteä eteenpäin. Ilman meitä taas Ammattijärjestön silloiset »vallankumoukselliset» eivät tahtoneet lähteä.

Että me keskustalais-sosialidemokratit emme lähteneet vallankumoukseen, siinä me pysimme tavalamme aivan johdonmukaisina omalle monien vuosien toiminnassa juurtuneelle kannallemme. Mehän olimme sosialidemokraatteja, eikä marxilaisia. Meidän sosialidemokraattinen kantamme oli: Iksi rauhallisen ja asteettaisen, vaan ei vallankumouksellisen

luokkataistelun kanta, mutta samalla 2:ksi se oli itseenäisen luokkataistelun kanta eikä porvarien liittoon pyrkivä kanta. Nämä molemmat puolet yhdessä määräsivät menettelymme.

1:ksi. Me olimme vailla uskoa vallankumoukseen; emme siihen luottaneet emmekä siihen pyrkineet. Tämä on sosialidemokratialle ylipäänsä ominaista.

Socialidemokratiahan on pääolemukseltaan juuri sellaista työnväenliikettä, joka järjestää ja kehittää työväkeä porvarillis-lailliseen (parlamentaariseen) luokkataisteluun. Sen ohjelmassa on kyllä sosialismi loppumääränä ja joissain määrin se myös määrää sosialidemokratian todellisen eli n.s. »lähimmän» ohjelman suuntaa. Mutta pääasiassa se on sen ohjelmassa vain utopistisena koristeena, syystä siitä, ettei sosialismia voi edes ajatella toteutettavaksi porvarillisessa valtiossa, jonka puitteisiin sosialidemokratian käytännöllinen toiminta on sopeutunutta. Se tie, mikä historiallisesti on välttämätön, jotta päästään porvarillisesta valtiosta sosialistiseen yhteiskuntaan, köyhälistön aseellisen vallankumouksen ja diktatuurin tie, se on kokonaan sosialidemokratian tietoisien ja käytännöllisen toiminnan ulkopuolella; se alkaa vasta siitä, mihin sosialidemokratian varsinaisen toiminta päättyy.

Johdonmukaisen sosialidemokratian suhde vallankumoukseen on korkeintaan yhtä passiivista, kuin suvaitsevaisen historioitsijan suhtautuminen menneen ajan vallankumouksiin. »Vallankumous syntyy, sitä ei tehdä», on sosialidemokratian mielilause, sillä se ei katso asiakseen toimia mitään vallankumouksen hyväksi. Pikemminkin se luonnostaan on taipuvainen jarruttamaan vallankumouksen syntymistä (samoin kuin jo suurlakkoa y.m. puoleksi vallankumouksellisia joukkoliikkeitä). Tämä on hyvin ymmärrettävääkin sosialidemokratian varsinaisen käytännöllisen tarkoituksen kannalta katsottuna: sitä tarkoitusta vallankumouksellinen toiminta helposti häiritsee ja uhkaa

sen keskeyttää. Kun vallankumouksen suhteen ei voi ennakoita ehdottomalla varmuudella, että se jo ensi yrityksellä on päättyvä voittoon eikä tappioon, näyttää aina mahdolliselta, että vallankumouksessa uhkaa vaara sosialidemokratian järjestötoiminnan ja politiikan saavutuksia, järjestöjä, taloja, kirjastoja, sanomalehtiä, uudistuslakeja, kansanvaltaisia laajoja ja oikeuksia j.n.e. Mutta näiden pohjalle perustuu sosialidemokratian koko toiminta. Osaksi ne ovat käyneet sen elämässä itsetarkoitukseksi; tärkeimmäksi osaksi ne ovat sen toiminnan, sen porvarillislaillisen toiminnan, jatkumiselle ja kehittymiselle korvaamattomana pohjana. Sen vuoksi sosialidemokratia kaikin mokomin tahtoo niitä säilyttää ja huolellisesti vaaroilta varjella, myöskin proletarisen vallankumouksen vaaroilta.

Tosin sosialidemokratian tietoisopissa, Marxiin vedoten, selitetään järjestötoiminnan tuloksia muka kartutettavan ja säilytettävän myöskin ja eritoten proletarisen vallankumouksen tarpeita ja menestystä silmällä pitäen. — Ja epäilemättä ne tässä vallankumouksessa lopulta hyödyksi koituvatkin. Mutta se nähtävästi ei tapahdu sosialidemokratian ansiosta, vaan sosialidemokratiasta huolimatta. (Myös porvarillisen valtion sotilaslaitoksen järjestämistoiminta on epäilemättä koitua suureksi hyödyksi köyhälistön vallankumoukselle, mutta luonnollisesti aivan vastoin tämän sotilaslaitoksen tarkoitusta.) Jos sosialidemokratia voisi aina mielensä mukaan johtaa työväenjoukkojen toimintaa, niin tuskimpa työväenluokka järjestöineen koskaan joutuisi sellaiseen uhkayritykseen kuin vallankumoukseen eikä senvuoksi myöskään sellaiseen päämäärään kuin sosialismiin. Ainakin mikäli porvaristo ei ase kädessä työväen vallankumousta provoseraisi. Tässä ainoassa tapauksessa näet johdonmukainen sosialidemokratiakin nousee — jos nousee, varmaa se ei ole — vallankumoukselliseen taisteluun,

porvarillis-laillisen luokkataistelunsa saavutusten ja ja kumistoiweiden puolustukseksi. Kuten me nousimme tammikuun 1 pulla.

Marraskuussa sitä vastoin me päätimme perään-tyä vallankumouksellisen taistelun edestä, osaksi suojellaksemme kansanvaltaisia saavutuksiamme vaaroilta, osaksi toivoen voivamme parlamentaarisilla keinoilla ehkä kiertää koko historian pyörteen, ja osaksi kai myös fatalistisesti ajatellen: jos vallankumous on tullakseen, nyt tahi myöhemmin, tulee se meidän vastustuksestamme huolimattakin ja sillä se itsensä vasta oikein voimalliseksi osoittaakin.

Mikä oli tämän historiallisen virheen tuloksena? Saimreko aseellisen yhteentörmäyksen vältetyksi? Ei. Se tuli ainoastaan lykättyksi — aikaan, jolloin porvarit olivat jo paljon paremmin varustautuneita kuin marraskuussa. Porvaristo saa aina aseellisen yhteentörmäyksen työväen kanssa syntymään, milloin se sitä tahtoo. Työväen taistelulle on vain vaaraksi se, että porvaristo saa määrätä luokkasodan alkamisajan. Työväen alkaessa sen ei porvaristo aina kaikilla seuduin ole vielä riittävästi varuillaan vallankumouksen suhteen, vaan voi tulla enemmässä tai vähemmässä määrin yllätetyksi; semminkin missä taanturuksellinen hallitusvalta pitemmän ajan kuluessa on tehnyt itsensä laajain kansankerrosten silmissä vihatuksi; voi työväen alkama vallankumousliike joko suorastaan temmata mukaansa tyytymättömiä välikerroksiakin tahi ainakin hajottaa ja herpaannuttaa hallitusvallan puolustajien rivejä. Erityisesti sellaisissa oloissa, kuin esim. nyt sota-aikana sotaa käyvissä maissa, missä köyhälistöjoukoillakin vielä toistaiseksi on aseet käsissä, on tärkeätä tärkeämpää, ettei luokkasotaa pääse alkamaan hallitus, joka jo verrattain lyhyenkin valmistusajan kuluessa voisi riistää, suuilta joukoilta aseet pois, vangita vallankumoukselle tarpeellisia aineksia, tarkoitukseenmukaisesti sijoittaa luotettavimmat

joukkonsa hyökkäys- ja puolustusasemiin »sisäistä vihollista» vastaan sekä ylipäänsä koota kaikki mahdolliset voimansa aktiiviseen tahi passiiviseen vastavallankumoukselliseen toimintaan. Sitäpaitsi voi olla varma, että hallitus luokkasodan alkaessaan on koettanut järjestää ulkopoliittiset suhteet sitä varten itselleen mahdollisimman edulliseksi, vaiata, mahdolliseen kipeimpään tarpeeseen ulkomaista apua tahi ainakin turvata selkensä rajantakaisilta häiritsemisiltä. Marraskuussa olisi Suomen porvariston ollut vaikeampi saada tuntuvaa Saksan hallituksen apua, kun siten talvella, jolloin saksalaiset joukot vapautuivat Venäjän rintamalta, jota seikkaa kuitenkin marraskuussa tai edes tammikuussa meidän oli hyvin vaikea arvata.

2 ksi. Me keskustalais-socialidemokratit emme tahtoneet pyrkiä hallitushiittoon minkäänlaisten porvarillisten »kansanvaltaisten» kanssa, jollainen liitto niin vallankumousta kannatavain kuin sitä vastustavain oikeistososialistien mielestä oli toivottava. Ilman sen tapaista liittoa ei ollut oikeastaan ajateltavissakaan sellaisen päämäärän toteuttaminen, mikä vallankumousta kannattavilla oikeistososialisteilla mielessä väkkyi, s. o. kansanvaltaisen hallituksen aikaansaminen, jonka jäsenistä ainakin tuntuva enemmistö olisi ollut sosialisteja ja jonka ohjelmassa olisi ollut elintarvenylkymisen rajoittaminen sekä erinäisten kansanvaltaisten uudistusten toteuttaminen eduskunnallista tietä. Että tuohon vallankumouksella tavoiteltavaan »punaiseen senaattiin» tulisi mukaan ainakin muutamia maalaisliiton edustajia, se tuntui noista oikeistososialisteista, kuten ymmärrettävää olikin, hyvin tarpeelliselta vahvistukselta. Sitä silmällä pitäen heidän puoleltaan ja sos.-dem. eduskuntaryhmän puolelta suurlakkoviikolla neuvoteltiin maalaisliiton ryhmän ja kaiketi joidenkin muidenkin »edistysmielisten» edustajien kanssa, ja »toveri» Tokoi kävi

tiedustamassa senaatin virkamiehille, suostuvatko he jäämään »punaisen senaatin» palvelukseen. Sillä »vallankumouksellisten» sosialistien vallankumouksellisenä pyrkimyksenä oli oikeastaan keväisen kokoomus-senaatin henkiin herättämisen entistä chommassa muodossa, s. o. sosialisti-enemmistöllä ja ehkä jättäen siitä pois jyrkimmät taantumus-selliset.

Tuo tulos luultavasti marraskuun vallankumouksesta olisikin, hyvässä lykyssä, välttömäksi saavutukseksi tullut vielä enempiä. Enempää ei Suomen työväenliike vielä ollut valtuuskyykyinen. Osa järjestyneestä työväestä olisi epäilemättä kyllä heti vaatinut pitempää askelta, mutta sen vaatimuksen ja ylipäänsä köyhälistön todellisen vallankumouksellisen äänen olisi kyllä työväenliikemme vähään tyytyväinenemmistö silloin kyennyt vaimentamaan, kääntyesseen heti oman välttömän määränsä saavutetaan, työväen vallankumouksellista diktatuuripyrkimystä vastaan. Oman päämääränsä, ainakin enimmäksi osaksi, se kyllä olisi voinut silloin saavuttaa. Se tuntuu nyt perästäpäin arvioiden vielä paljon todennäköisemmältä kuin silloin aikanaan. Sen verran suunnilleen olisi nähtävästi Suomen porvariston silloin, ainakin väliaikaisesti, ollut pakko antaa perään vallankumousliikkeelle, pelastaakseen helpommin tärkeimmät pääetunsa, joita oikeistososialistien vallankumousliike ei uhanu. Marraskuun vallankumouksesta Suomessa olisi täten kaiken todennäköisyyden mukaan tosiasiaa tullut porvillinen kansanvaltainen vallankumous. Järjestyneen työväen riveissä siitä olisi välttömästi seuranut täysi jakaantuminen: oikea puoli olisi yhtynyt »yhteiskunnallista järjestystä säilyttävään» rintamaan porvarien kanssa, vasen puoli olisi tullut todellisen vallankumouksellisen sosialismin eli kommunismin kannalle ja pyrkinyt edelleen hyökkäämään porvillista valtiota ja kaikkia sen valtionvalloittajia ja avustajia vastaan.

Suunnilleen tähän tapaan, joskaan ei aivan selvästi, me puoluetoimikunnan niinsanottu »marxilaiset sosialidemokratit» jo marraskuun suurlakkoviikolla käsitimme sen välittömän tuloksen, mikä vallankumouksesta silloin hyvässä lykyssä olisi voinut johtua. Mutta juuri siksi meillä oli mielessämme kaksi painavaa lisäsyitä olla kannattamatta vallankumoukseen ryhtymistä: 1) emme tahtoneet edistää oikeistososialistin ja porvarillisten ainesten liittoutumista ja 2) tahtoimme välttää työväenliikkeen repeämistä kahteen katkerasti keskenään taistelevaan leiriin. Tässäkin suhteessa siis ajatuksemme kulki sosialidemokratiale ominaista rataa, eikä oikeaan marxilaiseen tapaan. Me tosiasiallisesti jarrutimme historiallista edistystä estäessämme sitä maamme työväenliikkeen hajoamista, jonka edellytykset olivat jo kypsyneet välttämättömäksi ehdoksi, jotta työväenliike voisi päästä paikaltaan eteenpäin, tietoiseen vallankumoukselliseen toimintaan. Keinotekoisesti koossa pysyttäen vastakkaisia pyrkimyssuuntia tämä liike ei enää pystynyt lainkaan toimimaan. Sen repeäminen saattoi kyllä koitua vahingoksi sosialidemokraattiselle toiminnalle, toisin sanoen eduskunnallisen (a ammattillisen) toiminnan välittömälle tehoisuudelle. Vaalivoittojen toiveet siitä saattoivat vähentyä. Mutta työväenasian todelliselle edistymiselle, työväen luokkataistelun vahvistumiselle, tuosta luonnollisesta hajoamisesta olisi saattanut olla ainoastaan hyötyä. Sehän olisi merkinnyt vain todellisen työväen rintaman vapautumista haitallisista ja pimittävästä aineksista, jotka porvariensa rintaman puolella saattoivat olla työväen vallankumoukselliselle luokkataistelulle sentään vähemmän vahingollisia kuin työväen omissa riveissä.

Totta kyllä, että välitöntä vallankumouksen tulosta emme olisi kai kiivammallakaan ponnistelullamme voineet mieleemme mukaan sanella. Historia itse sen

olisi sanellut. Mutta meidän olisi ollut yritettävä, taisteltava ja hyökättävä mahdollisimman pitkälle — historiallisen edistyksen avuksi. Eihän historiakaan voinut tyhjillä rukkasiilla työtään tehdä — taistelevia kouria se tarvitsi. Ja vaikka suuri jäänlähtö Suomen luokkataistelujen historian virrassa ei silloin vielä olisikaan voinut tapahtua, vaan silloinen repeäminen olisi todennäköisesti pysähtynyt porvarilliskansanvaltaiseen ruuhkaantumiseen, niin se repeäminenkin olisi toki ollut askel eteenpäin. Sen kautta olisi jääkuoren vastustusvoima heikontunut; vapaaksi pyrkivän virran painovoiman ei olisi sitten enään tarvinnut ponnistella yhtenäistä laajaa jääkattoa vastaan, vaan se olisi voinut keskittää kaiken väkevän voimansa painamaan syn ynyttä ruukkaa, siksi kunnes tämä olisi murtunut. Tällainen meno on virrassa jäänlähdon luonnollisin ja nopein vaihesarja. Sitä tietä se kävi Venäjälläkin. Sitä tietä on hyvään alkuun pääsy helpoin. Iso osa kahlehtivan porvarillisen valtion vastusvoimaa jää tällöin ratkaisussa tehottomaksi. Sitävastoin jäänlähtö voi viipyä viikoja yli aikansa, jos kuori kestää tasaisesti joka paikasta viimeiseen asti, eikä missään synny ryöppyä ja repeämistä ennen yleistä murtumista.

Me sotkimme alkuryöpyyn syntymisen puhaltamalla suurlakon lopetettavaksi viikon lopussa sekä vallankumouskysymyksen lykättäväksi — puoluekokouksen ratkaistavaksi. Tyytymättömyys, jopa katkera suuttumus työväenjoukoissa oli sen johdosta sangen yleinen. Se ei tosin puhjennut ilmikapinaksi puoluejohtoa vastaan, mutta se vaikutti tavalla, joka kukaties oli turmiollisempi vastaiselle työväen luokkataistelulle: se poltti työväenliikkeen johdolta pois parhaimman osan työväen luettamusta. Johto, joka olisi tulta tarvinnut rohkaistunutta työväen vihollista vastaan, jäi puhaltamaan epäluulon kylmään hiillockseen. Tällöin synnytetty epäluulo ja karsaus tuntui sittem-

min painajaisena koko vallankumouksenkin ajan. Marraskuussa sillä kylvettiin jo huhtikuun hajaannusta. — Puoluekokous kun se jonkun viikon päästä kokoontui, tunsin yleisessä mielialassa sillä kertaa jo ohimenneen korkeimman harjan vallankumoukselliselta hyökyaallolta — aalto oli ristituulten hämmentämässä laskeutumassa. Puoluekokouksen edustajat olivat valitut jo keväällä, toisenlaisissa oloissa. Suunnilleen puolet heistä tuntui olevan enemmän tai vähemmän selvän vallankumouksellisen toiminnan puolella; toiset puolet vastaan. Me keskustalaiset tahdoimme kaikin mokomin pitää puolueen koossa ja »onnistuiimme». Kokoavassa päätöslauselmassa ei ollut vallankumouksesta selvää sanaa puoleen eikä vastaan, vaan kyllä entisen itsenäisen luokkataistelun henki; lisäksi joukko hurskaita reformivaatimuksia porvaristolle sekä työväelle kehotus aseelliseen varustautumiseen — ei tosin vallankumouksellista hyökkäystä, vaan tarpeellista itsepuolustusta varten.

Itsepuolustuksen tarve nyt tuntuikin käyvän työväenluokan kipeimmäksi hetken tarpeeksi. Sillä porvaristo, joka näki siksi kertaa vapautuneensa vallankumouksen vaarasta, valmistautui nyt tietoisesti hyökkäykseen. Se ylläpiti julkisuudessa hurjaa sosialistivastaista ajojahtia, ja vähemmän näkyvässä muodossa se kehitti sotasuunnitelmaansa, hankki aseita, järjesteli ja harjoitti lahtariarmeijaa sekä lähetti agenttejaan ulkomaille kiireellisissä tehtävissä. Myöskin työväen kaartia järjestettiin ja puoluejohtokin otti tähän työhön osaa. Mutta se edistyi hitaasti, ilman riittävää tarmoa ja tarkoituksenmukaisuutta. Siellä täällä uhkasi automaattisesti puhjeta hajanaisia paikallis-vallankumouksellisia purkauksia anarkistisine syrjäilmiöineen; Turussa sellainen puhkesikin.

Eduskuntatyöstä ei nyt enään ollut eikä voinutkaan olla työväenluokan asialle muuta kuin vahinkoa. Se vain kiinnitti voimiamme turhaan, jotka

kaikki olisi tarvittu tulossa olevan vallankumoustaistelun valmisteluun. Se vain petti ja eksytti näkemästä sitä, mikä tuleva oli, mitä porvaristo valmisteli ja mitä työväen olisi pitänyt valmistella. Vallankumouksen uhatessa marraskuussa oli eduskunnassa saatu aikaan kansanvaltainen enemmistöpäätös, että eduskunta — eikä mikään hallituskopla — oli toistaiseksi oleva maan korkeimman valtiovallan käyttäjä. Tämä näytti jo todelliselta, joskin heikolta askeleelta oikein moiteettomaan »kansanvaltaan». Perustuslakivaliokunnassa me koetettiin piirtää paperille tarkempaa pohjapiirustusta tuota kaunista valtiorakennelmaa varten sekä päätettiin jo julistaa kilpailu ihanimmasta lipun mallista Suomen kansanvaltaisen valtioon katon harjalle.

Silloin kuultiin herra Svinhufvudin suusta pääoman valtiosääntö, jossa oli ainoastaan yksi pykälä: »Luja järjestyvalta!»

Se oli sikamainen ja verenhimoinen valtiosääntö. Mutta se vetosi luokkataistelujen historian todellisuuteen, joutokorvakiivaltaan, silloin kuin moi sosialidemokraatti vielä näki unta äänestysvoittojen kautta syntyvästä kansanvaltaisesta valtiosäännöstä.

II. Kysymys valtiosta Suomen vallankumouksessa.

Suomen sosialidemokratia ei viimeaikaisessa vallankumouksessa pyrkinyt pois yleisen kansanedustusjärjestelmän puitteista. Päinvastoin se pyrki juuri mahdollisimman yleiseen kansanedustusjärjestelmään, mahdollisimman kansanvaltaiseen valtiomuotoon. Tätä tarkoitti Kansanvaltuuskunnan valtosääntöehdotus, joka piti heti keväällä kansanäänestyksellä hyväksyttämän. Sen mukaan piti kansanvaltaisesti valittavalla eduskunnalla tulla olemaan kaikki korkein valta; hallitus vain sen toimeenpanevana valiokuntana, ilman itsenäisellä toiminnalla varustettua presidentiä, eduskunnan säännöllisen ja yksityiskohtaisen valvonnan alaisena; kansan aloiteoikeus piti olla laaja, kansan referendum vain valtiosääntökysymyksissä; virkamiehet määrääjäksi asetettavia, ylimmät eduskunnan valittavia.

Luonnollisesti tällainen valtiomuto ei Kansanvaltuuskunnallekaan ollut mikään itsetarkoitus, vaan valtiollinen puite taloudellis-yhteiskunnallisten pyrintöjen toteuttamiseksi. Sen puitteissa piti päästämisen kehittämään oloja sosialismia kohti, toteuttamaan uudistuksia, joista lopulta syntyisi sosialistinen yhteiskunta.

Tällainen aate näytti silloin Suomen oloissa, hyvin luonnolliselta. Kansanvaltainen valtiomuoto näytti Suomessa voivan taata kansaneduskuntaan enemmis-

tön, josta ainakin iso osa olisi suorastaan vaatinut sosialistista järjestystä, eikä todennäköisesti jällellä olevakaan osa sitä enemmistöä olisi vastustanut sitä kohti johtavia, ainakaan vähittäisiä ja varovaisia uudistuksia. Sosialismin vastustajat olisivat olleet tuomitut olemaan eduskunnassa vähemmistönä ja niinollen voimattomina, halvattuina. Niin ajateltiin.

Suomen talouselämän rakenteeseen katsoen ei tuollainen ajatus näyttänyt suinkaan mahdolltomalta. Huolimatta siitä, ettei kapitalistinen kehitys Suomessa ole pitkällä, on pääosa maan tuotanto-olojen rakennetta yksinkertaisuutensa takia suhteellisen helposti soveltuva ainakin otettavaksi valtion haltuun, helpommin kuin monen kehittyneemmän maan kansantalous. Puutavara- ja paperiteollisuus on Suomessa tuotantoarvoltaan kerrassaan hallitsevana osana kapitalistisessa teollisuudessa. Verratomasti suurin osa (noin yhdeksän kymmenettä osaa) metsistä kuuluu jo ennestään valtiolle. Paperiteollisuus on hyvin keskitynyttä: muutama kymmenen suurinta liikettä pakkoluovutettuina merkitsee ilmeisesti jo miltei koko tämän teollisuuden pakkoluovuttamista. Sahateollisuudessa on myöskin enin osa tuotantoa verratain harvoin suurten yhtiöiden käsissä, jotka lisäksi olivat karsain silmin katsottuja talonpoikaisten maanomistajainkin keskuudessa. Yhteensä parisen-sataa liikettä valtiolle pakkoluovutettuina näytti hyvällä syyllä jo voivan merkitä valtion täydellistä hallitsevaa asemaa näillä aloilla sekä sen kautta tavatonta välillistä vaikutusvaltaa muillakin kapitalismin aloilla. Lisäksi valtiopankin muuttaminen ainoaksi tahi ainakin hallitsevaksi liikepankiksi ja ulkomaan kaupan keskitäminen kokonaan valtion välityksellä tapahtuvaksi, mikä sota-ajan olojen johdosta oli tullut yksinkertaiseksi tehtäväksi, olisivat ratkaisevasti täydentäneet valtion kohottamista maan koko kansantalouden hallitsevaksi mahdiksi. Valtio olisi tällöin ollut hallit-

sevänä kapitalistina, mutta ei enää yksityiskapitalistien ja porvariston hallitsema valtio, ei niiden luokkajärjestö, vaan »kansan valtio», jossa ne vähemmistönä eivät voisi saada määrävää valtaa. Määräysvalta olisi oleva taatusti työtätekevän kansan enemmistön käsissä, joka etujensa mukaan käyttäisi sitä muuttaakseen valtion taloudellisen toiminnan työväenluokalle yhä edullisemmaksi ja sitä tietä vähitellen muuttaakseen valtion sosialistiseksi yhteiskunnaksi.

Tämänsuuntainen talouspolitiikka oli ilmeisesti Suomen Kansanvaltuuskunnan silmämääränä. Ainakin osa sen jäsenistä odotti kansanvaltaisen eduskunnan enemmistön voivan hyväksyä suurimpain puutavara- ja paperiliikkeiden pakkoluovutuksen siinä laajuudessa kuin edellä on viitattu sekä maan ulkomaisen kauppavaihdon alistamisen valtion ohjausvaltaan, joista toimenpiteistä olisi myös seurannut valtiopankin aseman muuttuminen. Miten olisi käynyt, jos Saksan imperialismi ei olisi tullut Suomen kapitalistien avuksi, vaan työväki olisi taistelussa voittanut, siitä on nyt sekä vaikea että turha lausua arveluja. Mutta ilman sellaisia epävarmoja arvelujakin voidaan nyt nähdä, että joka tapauksessa oli Kansanvaltuuskunnan ajama valtiollisen kansanvallan aate epähistoriallinen ajatus, siis historiallinen virhe.

Se tahtoi luoda sillan, väliasteen kapitalismista sosialismiin. Mutta sellaiseksi kansanvalta ei voinut kelvata.

Sen epähistoriallisuus tuntui jo vallankumouksen kestäessä. Se ei kelvanut porvareille eikä se kelvanut työväelle, — tuntuu niin, vaikka kumpikaan ei puhunut sitä vastaan. Porvarit eivät pitäneet viisaana puhua kansanvaltaa vastaan, ja työväki taas, sama työväki, joka vuosina 1904, 1905 ja 1906 oli korkean innostuksen vallassa taistellut kansanvallan puolesta, pysyi sen suhteen nyt sangen välittömät-

tömänä. Kummallekin kelpäsi nyt ainoastaan diktatuuri, porvareille valkoinen, työvälle punainen. Kumpikin lienee tuntenut tunnossaan, että kansanvallan ehdotus oli nyt itse asiassa kompromissiehdotus. Mutta kumpikaan ei tahtonut kompromissia, sovitte-
lua. Oma valta oli kummastakin parempi kuin mikään kansanvalta.

Kansanvalta oli Suomessa ollut edellisen vuoden, viime vuoden valtiomuotona. Se oli saatu maaliskuussa Venäjän porvarilliselta vallankumoukselta. Sitä ei ollut paperilla, ei yleisesti tunnustettuna perustuslakina, mutta tosiasiaassa se kyllä oli olemassa. Ei se ollut mikään täydellinen kansanvalta, — ei läheskään niin hyvä kuin sittemmin Kansanvaltuuskunnan ehdotuksessa, — mutta se oli niin hyvä, kuin kansanvalta porvarillisessa valtiosaa koskaan voi olla. Pitemmälle kansanvallan tiellä, toisin sanoen «rauhallisen», väkivallattoman luokkataistelun tiellä, pääseminen oli historiallisesti mahdotonta.

Nyt perästäpäin on tämä tärkeä huomio helppo tehdä. Viime vuonna Suomessa se oli paljon vaikeampi. Suomen porvariston suhteellinen heikkous, sen heikkous parlamentarisisessa taistelussa ja sotaväen puuttuminen siltä, saattoi houkutella meitä sosialidemokraatteja kansanvaltaisuuden näköhärään, pyrkimään sosialismiin eduskuntataistelun, kansanvaltaisen eduskuntalaitoksen kautta, siis tietä, jota historian todellisuus ei siihen voinut kulkea, — välttämään sosialistisen vallankumouksen sekä välttämään kapitalismin ja sosialismin välisen väliasteen, köyhälistön diktatuurin, jota historian todellisuus ei välttää voi.

Meistä näytti se viime vuoden kansanvalta ei ainostaan menneen, vaan tulevankin historian oikealta ohjelmalta. Se näytti vain vaillinaiselta ja heikolta sopiakseen sosialismin luomiseen. Sitä varten oli sitä täydentää ja vahvistaa. — Se olikin

heikko, kovin heikko. Emme huomanneet, että se todellisuudessa oli niin heikko, ettei sitä edes vahvistaa voinut. Heikkous oli sen pääomaisuus, kuten se on aina ollut kansanvallan pääomaisuus porvarillisessa valtiossa. Se oli tosin heikko porvaristonkin pojaksi, mutta vielä heikompi työväen avuksi. Sen ainoa historiallisesti arvokas etu — etu molemmille puolille, siis ristiriitainen etu — oli sama kuin kansanvaltaisuuden etuna on aina ollut, nim. että se salli luokkataistelun kehittyä verrattain vapaasti. Se salli sen kehittyä sille jännityksen asteelle, jolloin enää vain aseellinen ratkaisu oli edessä, siis jolloin sen kansanvallan itsensä historiallisena määränä oli oleva: esimäisenä kaatua maahan, tarpeettomana, tehtävänsä täyttäneenä, vanhana lahoaitana hyökkäävään rintamain välillä.

2.

Kun Suomen porvaristo tammikuun lopulla koki lahtarinsa hyökkäämään, niin sosialidemokratia raivostui — kansanvallan puolesta. Porvaristo ryöstää, hävittää kansanvallan, huudettiin sosialidemokratian puolelta: tuli on irti! kansanvalta on hengenvaarassa! Niin olikin. Porvaristo tahtoi kertakaikkiaan päästä heikkoustilastaan, vapautua kaikesta kansanvallan aituksesta, josta sille oli ainakin vastusta, joskaan ei vaaraa; se tahtoi panna pystyyn alastoman luokkavallan, vapaan ryötövallan, »lujan järjestysvallan«, niinkuin sitä silloin sanottiin, — lahtaritasavallan tai lahtarimonarkian, niinkuin nyt nähdään.

Niin tahtoi porvaristo. Sosialidemokratia vastasi siihen vallankumouksella. Mutta minkä tunnussanan puolesta? Työväenvallanko puolesta? Ei, vaan kansanvallan puolesta. Sellaisen kansanvallan puolesta, jota ei voitaisi ryöstää.

Tämä meidän kantamme ei ollut sosialisesti selvä ja historiallisesti se oli utopia. Sellainen kansanvalta, jota ei voitaisi ryöstää, saattoi syntyä vain paperilla. Sellaista ei luokkayhteiskunnassa ole koskaan ollut eikä voi siinä olla. Aina on kansanvallassa riistäjäluokka ryöstänyt vallan kansalta. Jos nyt kapitalistien riistojärjestelmän talouselämässä piti edelleen jäädä voimaan, oli sellainen kansanvalta mahdoton, jossa köyhällistö voisi olla valtiota hallitsevana luokkana sekä valtion kautta kajota kapitalistisen riistämisen juuriin. Jos taas kapitalistinen talousjärjestelmä jo saattoi tulla kukistetuksi oli kansanvalta siihen tehtävään tarpeeton, kelvoton ja mahdoton. Edellisessä tapauksessa kansanvaltainen valtiomuoto, jos se sittenkin olisi tullut paperilla säädetyksi, olisi vain ollut porvariston luokkavallan verho ja lisäksi ehkä sille jonkinlainen haitta ja vastus; jälkimäisessä tapauksessa se olisi ollut työväen luokkavallan verho ja vastus. Laita-kansanvaltaa ei olisi syntynyt kummassakaan tapauksessa. Luokkayhteiskunnassa voi olla olemassa ainoastaan kaksi luokkainvälisten voima-suhteiden tilaa: toinen on väkivallalla (asevoiman, lakien, tuomioistuinten ym. väkivallalla) ylläpidetty sortotila, jossa sorrettujen luokkain taistelu on tukahutettu hiljaiseksi (maanalaiseksi tai julkiseksi, anarkiseksi tai parlamenttariseksi ja ammatilliseksi jne.); ja toinen tila on sortotilain välillä esiintyvä luokkainvälisen avoimen taistelun tila, vallankumous, jossa väkivaltaisella yhteentörmäyksellä ratkaistaan, mikä luokka siitä lähtien on oleva sortajana, mikä sorrettuna.

Kun Suomessa porvaristo nyt haastoi työväen avoimeen taisteluun luokkaylivallasta, niin työväenpuolella oli valittavana toinen tai toinen selvä kanta: joko ottaa haaste vastaan ja nousta vallankumoukselliseen taisteluun työväen luokkavallan puolesta; tai taistelutta antautua porvaris-

ton armoille, tunnustaen heikkoutensa tahi pettäen luokkansa asian. Suomen työväenpuolue ei ottanut kannakseen kumpaakaan. Taisteluvellollisuuttaan se ei jättänyt täyttämättä, taisteluun se nousi, mutta puolue taisteluun, ei tietoiseen vallankumoustaisteluun. Puhuttiin kyllä vallankumouksesta ja tosiasiassa kyllä otettiinkin osaa todelliseen vallankumoustaisteluun, mutta ummessa silmin eikä tietoisina tämän yhteiskunnallisen vallankumouksen luonteesta. Puhuttiin näet samalla suunavauksella myös kansanvallasta, sitä kansanvallasta, jonka käsitteeseen erottamattomasti kuului, että sen kautta piti aseellinen yhteiskunnallinen vallankumous vältettävän! Siis noustiin vallankumoukseen oikeastaan — vallankumouksen välttämiseksi!

Tämä oli meidän taisteluohjelmassamme tavaton elimellinen vika, joka nyt sen tajuttuamme on avoimesti tunnustettava, mutta jota aikanaan emme tajunneet. Emme tajunneet, että silloin kun vallankumoustaistelu puhkesi, silloin työväkikin väkivallallaan työnsi kansanvallan syrjään, pyyhki sen arvottomana vastuksena pois ohjelmastaan. Jos Suomen työväki ei olisi ottanut porvariston taisteluhaastetta vastaan, vaan vastaanpanematta antanut itseään piestä, kahlita ja teurastaa, siinä tapauksessa olisi ollut paikallaan kansanvallan suojelus- ja vapausohjelma. Mutta sinä tammikuun päivänä, jolloin työmiehensä nosti kätensä verivihollistaan vastaan, se käsi repi tieltään pois kansanvallan rääsyt. Sen päivän jälkeen merkitsi kansanvallan ohjelman tyrkyttäminen tiedotonta historiallista taka-askelta; ja juuri niin myös sellainen »työväelle edulliseksi» kehitetty kansanvalta, kuin Kansanvaltuuskunnan valtiosääntöehdotukseen sisältyi.

Se seikka, että jonkin luokan edustajat vallankumouksessa tai muussa luokkataistelussa eivät ole tietoisia taistelun todellisesta päämäärästä, se ei sin-

kaan vielä merkitse taistelun kieltämistä tai karille johtamista, ei siis samaa kuin luokkansa asian vastustaminen ja tietoinen ja tiedoton pettäminen. Taistelu itsessään on historiallinen tosiasia, se on pääasia, joka todellisen tuloksen ratkaisee ja määrää, ja jokainen, joka voimansa mukaan osaa ottaa nousevan luokan vallankumoustaisteluun, auttaa sillä tämän luokan asiaa, liikkui sitten hänen päässään tai huulillaan mitä epähistoriallisia haaveita tahansa. Niin nyt Suomen sosialidemokratiakin, kun se täytti taistelovelvollisuutensa eikä siitä kieltäytymällä pettänyt luokkansa asiaa, taistelullaan totiasiaassa kannatti sosialistisen vallankumouksen ohjelmaa, vaikka se lipunaan piti vanhaa, kulunutta kansanvallan ohjelmaa.

Ei ollut ensimmäinen kerta, kun maailman vallankumousten historiassa tällaista esiintyi, että kampailevan luokan esiteistelijoilla oli tunnussana, joka ei lainkaan vastannut heidän taistelunsa todellista, ulkokohtaista historiallista tarkoitusta. Päinvastoin, tunnussanojen epäselvyys on ollut sääntönä menneiden vuosisatoin vallankumouksissa, sosialisen tietoisuuden puutteen johdosta. Useimmiten ovat vallankumouksellisten tunnussanat olleet satunnaisten aiheiden synnyttämiä tahi pintapuolisimman nenänvarsi-politiikan iskusanoja, joihin on usein saattanut myös liittyä eriskummainen tai nurinkurinen kuvaannollisuus. Muistamme esim. kuinka Saksan talonpoikaiskapinassa, jossa siinäkin tosiasiaassa taisteltiin mitä ilmeisimmistä taloudellisista luokkaeduista, oli taistelun tunnussanoissa etualalla riita — ehtoollisviinin nauttimisen mystillisestä merkityksestä, siitä, muuttuuko viini ehtoollisessa Kristuksen vereksi vai eikö muutu Suomen viimetalvisessa vallankumouksessa ohi nyt kansanvallan ohjelma Suomen sosialidemokratian — ehtoollisviini-ohjelma. Tämä ohjelma ei estänyt sosialidemokratiaa vallankumoustaisteluun osallistamasta, mutta tämä ohjelma ohjelman ei myös-

kään sitä taistelua hyödyttänyt. Jos tietämätön merimies pyrkii väärään suuntaan, jolla suunnalla hän, jos sinne päin kulkisi, joutuisi umpikujaan tai pitkään mutkaan, mutta kova myrsky häneä huomaamattaan kulettaakin hänet suoraan oikeaan suuntaan, niin tämä hyvä tulos ei totisesti ole merimiehen älyn ansio, vaan myrskyn ansio; merimies saattoi matkalla täyttää velvollisuutensa vilpittömästi ja uuraasti, mutta karttoja ja kompassia, jotka hänelle oli annettu pysyäkseen suunnasta selvillä, hän ei kyennyt käyttämään.

Nykyaikaiselle sosialidemokratiselle työväenpuolelle, jonka poliittisen toiminnan piti perustua marxilaiseen, siis tieteelliseen koulutukseen, sille kaikkein vähimmän oli kunniaaksi kantaa barrikaadeilla ehtoollisviini-symboolia. Ja mikä vielä pahempi: se oli myös haitaksi ja heikkoudeksi taistelussa. Selvä päämäärän tietoisuus jo sinänsä lisää taistelijan voimaa ja tarmoa, — tietoisuuden puute synnyttää helposti epävarmuutta, epäröimistä, heikkoutta. Juuri niin Suomessakin vallankumouksen aikana. Ei pantu voimaan riittävää järjestystä. Helsingissäkin jätettiin porvareille ihan liian suuri juonitteluvapaus. Kotitarkastuksia ja syyllisten vangitsemisia ei toimitettu riittävän tarmokkaasti. Syyllisiä vastavallankumouksellisia rangaistiin liian leväperäisesti. Työpakkoa ei aikanaan ruvettu soveltuttamaan joutilaisiin herroihin. Tiukemmin olisi arvattavasti menetelty, jos alunpitäen olisi vallankumouksessa ollut tietoisena tarkoituksenamme työväen diktatuuriin perustaminen. Kun niin ei ollut, johtui siitä toimintaan vaarallista puolinnaisuutta, jonka huomaaminen saattoi rohkaista porvareiden vehkeilyä, samalla kun se toisaalta yllytti punaisen kaartin mukana olevia anarkistisia aineksia omin päin toimeenpanemaan yksityisiä veritöitä, ryöstöjä y. m. s., jollainen kurittomuus sai aikaan sekaannusta vallankumousväen omissa riveissä.

Näistä seikoista ei kyllä Suomessa tullut riippu-

maan vallankumoustaistelun onneton lopputulos. Tappiota ei jaksettu välttää, kun Saksan hallitus yhtyi pyövelintyöhön. Mutta ellei Saksan hallitus olisi yhtynyt, miten siinä tapauksessa? Sitä emme varmasti tiedä, mutta paljon mahdollista, että siinä tapauksessa taistelun lopputulos olisi voinut sangen oleellisesti riippua siitä, sovellettiinko vallankumouksellista järjestystä ankarana ja pitempiaikaikiseksi tarkoitettuna diktatuurina, vaiko humanisena väliasteena muka läheisen kansanvallan rauhansatamaan, siis väkivallasta ainakin osittain siitä, mitä lippua tai symbolia vallankumousliikkeen sosialidemokratinen johto kantoi. Täperällä olisi voitto ja tappio joka tapauksessa ollut.

Jossain määrin epäilemättä vaikutti Kansanvaltuuskunnan ja yleensä Suomen sosialidemokratian sekä menettelytapaan että ohjelmaan vallankumouksessa myös se näkökanta, että oli otettava huomioon työväkeä lähellä olevain pikkuporvarillisten ja talonpoikaisten kansankerrosten suosio, että niitä ei pitänyt karkoittaa pelottelemalla sosialismilla ja työväen diktatuurilla, vaan rauhoittaa ja houkuttaa kansanvaldalla ja humanisella menettelyllä. Tämä oli parlamentaarista vaalikalastus-taktiikkaa, ei vallankumouksellista menettelyä. Vallankumouksessa sen viisaus osoittautui vaaralliseksi erehdykseksi. Pikkuporvarillisten aineiden rauhallsuudella tai epävarmalla suopeudella ei ollut eikä voinut olla taistelun kulkuun sanottavaa vaikutusta. Työväestä taistelun voima kokonaan riippuu, työväen innostuksesta, tarmosta ja rohkeudesta sekä sen luottamuksesta vallankumousliikkeen johtoon. Mutta työväen innostusta pikemmin lamaanutti kuin kohotti kansanvallan tunnussana; se epäilemättä tuntui siitä pikemmin pettymykseltä kuin siltä päämaalilta, jonka voittamiseksi työmiehet saattoi ilolla vaikkapa henkensäkia uhrata. Luokkadiktatuurin ja sosialismin selvät tunnussanat olisivat

voineet aivan toisella tavalla sytyttää työläisten mieliä. He olisivat selvästi tunteneet, että heitä johdetaan taistelussa todella eteenpäin, suoraan suurinta historiallista ihannettaan kohti. Ja nähdessään, että porvaristoa olisi vallankumousliikkeen johto kohdellut juuri sillä ankaruudella, kuin verisen luokkataistelun aikana on kohdeltava vihollista ja sortajaa, joka on ansainnut joutua vuorostaan sorretuksi, olisi työläisarmeijassa vahvistunut altis luottamus johdossa olevia tovereita kohtaan.

Vallankumouksen johdossa olevalle työväenpuolelle on työväen innostunut luottamus kultaa kalliimpi. Sitä ei vähääkään saa politikoida hukkaan, jos toivoo vallankumouksen voittoa, eikä sen turmiota.

III. Vallankumouksen koulu.

Köyhälistön vallankumous on ennen kaikkea suuri järjestämistehtävä. Hallinto on järjestettävä köyhälistön luokkavallan koneistoksi; köyhälistöarmeija on järjestettävä tämän vallan varmaksi tueksi, ja luokkasodan käynti järjestettävä sosialismin kannalle.

Monet kokemukset, joita Suomen vallankumouksessa ennätettiin saada näiden järjestämistehtävään suorituksessa, tarvitsevat erikoiskäsittelynsä, johon tässä ei ole tarkoituksena ryhtyä. Tässä on vain todettavanamme se suunta, johon kokemus meille osoitti olevan pyrittävä köyhälistön vallankumouksen järjestämissä.

Hallinnon järjestämisessä jouduimme käytännössä oikealle tolalle etupäässä yleisen virkamieslakon johdosta. Kaikesta kansanvaltaisesta harhauskostamme huolimatta joutui koko valtion ja kuntain hallinto järjestyneen työväen käsiin, kun entiset toimitsijat miltei kauttaaltaan tekivät lakon. Eräillä aloilla näistä pieni osa jäi toimiinsa, mutta yleensä vain joko saboteeraus-tarkoituksessa tahi salaa avustaakseen lahtarien sodankäyntiä, esim. rautateillä sekä posti-, sähkösanoma- ja puhelinlaitoksessa. Viime-mainituiltakin aloilta olisi ehkä ollut parasta ajaa heti kaikki porvaripuolueiden kannattajiksi tunnetut toimitsijat pois, vaikkapa sen johdosta liikenneyhteys olisikin tuntuvasti supistunut ja esim. sähkösanomalaitos joutunut toistaiseksi lähes kokonaan sei-

sauksiin. Ainakin niin kauvan kuin varsinaista rintamasotaa kestää, on petturipalveluksiin alttiiden ainesten sietäminen rautateillä ja sähkösanomalaitoksessa hyvin vaarallista; vapaata puhelulaitosta voi taas työväen rintaman selkäpuolella oleva porvaristo siinä määrin käyttää soilaalliseen kavallustarkoitukseen, että sen käyttö yleensä lienee paras avoimen taistelukauden ajaksi rajoittaa mahdollisimman vähään, koska täysin tehokasta kontrollia ei sen suhteen kumminkaan voida aikaan saada.

Tuotannon järjestämisessä niinkään liikkeiden johtajain ja teknikkojen yleinen lakko työnsi vallankumousliikkeen elimiä työväen haluamalle tolalle, sosialisoinnin tielle, paljon pikemmin ja pitemmälle kuin sosialidemokratiamme muuten olisi ollut vielä valmis ryhtymään. Lähinnä joutuivat tietysti valtion ja kuntain liikelaitokset järjestyneen työväen hoitoon, pian myös useat suuret kapitalistiyhtiöiden liikkeet, niiden joukossa maan suurimman kapitalistisen liikkeen. Kymi-yhtiön paperi- ja puunjalostusteollisuuslaitokset. Yleensä ei kapitalistien kylmille jättämään liikelaitosten käyntiin saaminen tuottanut työväelle voittamattomia vaikeuksia. Tosin teknillisesti kouluuntuneiden johtajavoimain tarve epäilemättä olisi teollisuuden järjestämisessä myöhemmin tuntunut vielä kipeämmin kuin alussa; mutta niin riittämättömät kuin tässä suhteessa työväen käytettävissä olevat apuvoimat olivatkin, osoitti kokemus kuitenkin ilahuttavan selvästi, että Suomen työväki olisi kyllä pystynyt maan tuotannon järjestämään. Useimmilla työväenvallan toimesta käyntiin järjestetyillä työmailla kerrottiin ennenpitkää menestyksen olevan paremman kuin ennakoilta osattiin odottaa.

Sitävastoin itse luokkasodan ja punaisen armeijan järjestämisessä esiintyi virheitä, epäjohtonmukaisuuksia ja puutteellisuuksia, suureksi osaksi tosin kokemuksen ja teknillisen taidon puutteesta, mutta osaksi

myös sen johdosta, ettei itse taistelun järjestämiseen kiinnitetty tarpeeksi vakavaa huomoita. Valmistelu ennen taisteluun ryhtymistä ei ollut huolellista, tarkoituksenmukaisesti harkittua eikä tarmokasta. Ei edes porvariston johtajain vangitsemisten suorittamista ennakoita valmistettu, eikä tässä suhteessa luokkasodan aikaanakaan saatu aikaan järjestelmällisyyttä. Punaista armeijaa koottiin aluksi ainoastaan vapaaehtoisesti ilmoittautuvista järjestyneistä työläisistä sitten päästettiin siihen järjestymättömiäkin työläisiä paikoin heitä velvoitettiin siihen yhtymään, ja lopuksi toisin paikoin toteutettiin yleisiä asevelvollisuutta, lähettäen porvareitakin kivääri kädessä rintamalle. Tarkoituksenmukaisinta nähtävästi olisi ollut alunpitäin toimittaa kutsunta kaiken köyhälis-
 tön keskuudessa, ottamalla siitä armeijaan joko kaikki asekuntoiset tahi määrättyihin ikäluokkiin kuuluvat asekuntoiset miehet. Palkka armeijassa, joka oli keskinkertaista paremman työpalkan veroinen, ei olisi tarvinnut olla niin korkean. (Yleisiä töitä ei yleensä olisi tarvinnut työttömille järjestää, niin kauan kun punaiseen kaartiin piti lisää väkeä saada.) Joukkojen muonitus lienee yleensä ollut tyydyttävällä kannalla mutta jalkineiden puute oli suuri, osaksi myös vaat-
 teiden puute. Aseiden ja ampumavarojen kuljetus, säilytys ja täsmällinen perilletoimittaminen oli varsinkin alkuaikoina huonosti järjestettyä eikä sitä tyydyttävälle kannalle eunätetty saadakaan. Puutteellisimmalla kannalla lienee ollut sotilaallinen tiedustelu. Erikoisten tiedusteluosastojen perustaminen sitä varten rintaman selkäpuolella oli ilmeinen virhe; sellaisten osastojen hommista ei sotatoimille voinut olla muuta kuin haittaa ja vaaraa. Ettei itse rintamilla olevain joukkojen kautta saatu järjestetyksi kohtuullisimpiakaan vaatimuksia tyydyttävää tiedustelutoimintaa, se oli ilmeisesti yhteydessä sen kaikkein tun-
 tuvimmän puutteen kanssa, josta punainen armeijam-

me kärsi. Se oli pystyvään, luotettavain, täsmällisten ja kouluuntuneiden päällikköjen puute. Ennestään ei kouluuntuneita voimia ollut saatavissa, koska maa oli jo pitkän aikaa ollut ilman omaa sotaväkeä; ainoastaan pieni määrä entisiä aliupseereita löytyi työväen käytettäväksi. Vajanaisinkin upseeriopetus ennen vallankumousta olisi varmaan koitunut taistelulle suureksi hyödyksi, mutta sellaista ei saatu järjestetyksi silloin eikä sanottavassa määrin sitten vallankumouksen aikanakaan. Oli aivan arveluttavassa määrin sattuman varassa, mikä mies millekin päällikön paikalle tuli. Tuli kyllä hyviäkin miehiä, useita aivan erinomaisia, jotka lyhyessä ajassa kokemuksen kautta kohosivat suuren tehtävänsä tasalle ja tekivät joukoistaan mallijoukkoja. Mutta tuli myös tehtäviinsä sopimattomia ja osaksi kelvottomia aineksia moninaisiin päällikönteimiin ja esikuntiin, ei tosin monta petturia, mutta kyllä suuria suunsoittajia, jotka eivät koskaan enenkään olleet pystyneet mihinkään kunnolliseen järjestävään tai johtavaan toimintaan ja joista ei nytkään sellaiseen ollut, vaikka yleisessä kuohunnassa pinnalle kohosivat. Jos työväenliikkeemme kasvattamat kokeneet järjestäjät olisivat yleisemmin ja innokkaammin pyrkineet osalliseksi sotilaalliseen johtoon ja järjestämistyöhön, eikä sitä vältelleet, kuten paljon tapahtui, olisi epäilemättä luokkasodan johto meidän puoleltamme saatu melkoista kunnollisemmaksi. Silloin olisi myös sillä provokaattorisella yllytystyöllä, jota porvarit synnyttivät riveissämme palkattujen kätyriensä kautta, paljon vähemmän voitu kylvää epäluuloa sotapäällistöämme kohtaan. Tällainen yllytystyö on luokkasodassa silminnähävästi porvariston kavalampia ja vaarallisimpia vastakeinoja, ja mitä enemmän on vasta vallankumouksessa pinnalle nousseita aineksia, joiden entisyyttä ei tunneta, sitä helpommin voivat joukot vastoinkäymisissä ruveta epäilemään päälliköitä pettureiksi.

Luokkasodan yleisessä johdossa meidän puolel-
lamme oli ilmeisesti myös paljon arvostelun sijaa.
Ettei alussa pääsyt hyökkäämään tarmokkaammin ja
pitemmälle, se johtui tosin oleellisesta määrin aseiden
puutteesta, vaikka ei suinkaan kokonaan. Sitten kun
taas aseita saatiin, ei ollut riittävästi harjoitettua
väkeä; välillä olette viikkoja ei oltu tarmokkaasti
käytetty uuden joukkojen kokoamiseen ja harjoitta-
miseen, koska alussa ei pidetty silmällä varustautu-
mista pitempiä aikaiseen, useampia kaukasia kestä-
vään luokkasotaan. Järkiperäistä työnjakoa joukkojen
kesken ei saatu aikaan. Enimmäksi osaksi joukkomme
kaiken aikaa taistelivat ilman reservejä, joka tietysti
ennen pitkää kävi niille sekä uuvuttavaksi että
vaaralliseksi. Rintamamme yleensä kestivät hyvin
vihollisen hyökkäykset, mutta reservien ja erityisten
hyökkäyspataljoonain puutteessa emme itse pysyneet
tekemään voimakkaita hyökkäyksiä. Kun pohjois-
rintamallamme pitemmän aikaa jatkettiin etenemis-
yrityksiämme, pääsi siellä, Tampereelta pohjoiseen,
muodustumaan rintamaamme iso vaarallinen mutka,
jonka sivustat olivat miltei kokonaan suojaamattomat.
Tämä mutka vaati väkeä 5 ä 6 kertaa enemmän kuin
oikaistu, tukeva puolustusrintama olisi Tampereen
pohjoispuolella vaatinut. Tällainen taktillinen virhe
kosti pian itsensä. Valkoisten sivustahyökkäys sai
mutkan perässä olevissa, liaksi väsytytyissä joukois-
samme syntymään hämmingin ja perääntymisen sel-
laisessa epäjärjestyksessä, että vihollisen oli pian hel-
po saartaa Tampere ja siirtää rintamansa tämän kau-
pungin eteläpuolelle.

Epäilemättä oli tällöin myös joukkojemme mieli-
alaa jo masentanut tieto, että Saksan hallitus oli
astunut Suomen porvariston avuksi, lähettäen aluksi
laivasto-osaston Ahvenanmaalle tukemaan aseiden ja
apujoukkojen kuljetusta Suomeen. Ahvenanmaalta
sitten valmistettiin myös saksalaisten ja suomalaisten

lahtarien yhteinen maihinnousuretki Hankoon, meidän selkäämme. Venäläinen upseeristo puolestaan oli pitänyt huolen, että Hangon ulkovarustuksilla — yhtä vähän kuin Ahvenanmaalla — ei tulijoita vastassa ollut mitään vastarintaa. Venäläiset puolustajat oli viety pois ja suomalaisten vallankumouksellisten käsiin ei varustuksia oltu luovutettu. Maihinnousu Hangossa, jonka torjumiseen ei meillä enään joukkoja tarpeeksi riittänyt, teki ilmeisesti sekä vaaranalaiseksi Helingin aseman että myös koko lounais-Suomen puolustuksen toivottomaksi. Heti ryhdyttiinkin tyhjentämään lounais-Suomea, tarkoituksella perääntyä itäänpäin, esim. Kymijoenlinjalle. Mutta tällöin osottautui, että seuduilta, missä vihollinen ei hyökännyt, oli vaikea saada joukkojamme perääntymään. Sillä aikaa kuin meidän evakuoimisemme ja perääntymisemme viipyi, vihollinen keräsi voimakkaita hyökkäysjoukkoja itä-Suomeen ahdistamaan perääntymistietämme Venäjälle. Näiden kansainvälisten lahtarijoukkojen hyökkäykset kävivät huhtikuun jälkipuolella meille mahdottomiksi torjua. Ja kun Karjalassa rintamamme murtui, jäi enin osa punaisesta armeijastamme saarroksiin. Noin neljä, viisi tuhatta lienee koko vallankumouksellisesta joukostamme päässyt Venäjälle.

Suomen porvaristo oli aluksi pyytänyt avukseen Ruotsin hallitusta. Ruotsista se saikin kaiken aikaa aseita ja ampumavaroja, mutta varsinaisesta sotilaallisesta sekaantumisesta ei Ruotsin hallituksen kanssa kauppoja syntynyt, syystä tai toisesta. Sen sijaan Ruotsin hallitus yritti vallankumouksen aikana anastaa Suomeen kuuluvat Ahvenanmaan saaret. Huhtikuussa, jolloin vallankumouksellisen armeijamme tappio saattoi jo Ruotsistakin käsin näyttää varmalta ja ainoastaan suoranainen pyövelityö oli jällellä, lähetti Ruotsikin »mustan brigadinsa» Tampereen edustalle vallankumouksellisen työväen verta juomaan. Mikä

seikka ei näytä lainkaan häirinneen Ruotsin hallitus-sosialistien pysymistä maansa porvaripuolueiden ja hallituksen uskollisina lakejoina. Ennen mustan brigadin tuloa oli saapunut Helsinkiin luoksemme Ruotsin hallitus-sosialistien puoli-virallinen lähetystö, jonka puolesta puoluesihteerä Möller selitti, että Suomen vallankumouksen voitto olisi suureksi vahingoksi kansainvälisen demokratian asialle... Kansainväliset sosialistit siis pelkäsivät jo meidänkin vallankumouksemme, pelkäsivät, että sen mukana leviävä tuli voisi kärventää porvariën heille levittämän makuupatjan hyöheniä. Meistä tuntuu nyt perästäpäin pikemmin pelottavalta se mahdollisuus, että meidän vallankumouksemme voitto olisi ehkä kansanvaltaisella ohjelmallaan voinut aluksi potkea naapurimaiden työläisten käsityksiä proletaarisen vallankumouksen suurista tehtävi tä.

Mutta voitto lankesi vielä tällä kertaa pääoman väkivallalle. Saksan imperialismi kuuli Suomen porvariën rukouksen ja otti nielläkseen heidän isänmaansa nuoren itsenäisyyden, joka Suomen sosialistien pyynnöstä oli juuri vastikään saatu lahjaksi Venäjän Sosialistiselta Neuvostotasavallalta. Suomen porvareita ei hetkeäkään kansallistunto soimannut eikä vieraan imperialismiin orjanties pelottanut, kun heidän isänmaansa uhkasi muuttua työätekevän kansan isänmaaksi. Ennemmin he työnsivät kaiken kansansa saksalaisen suurrosvon saaliksi, pyytäen itselleen vain vaatimattoman orjavoudin paikan.

He saivat sen paikan ja ruoskan käteensä. Eikä koskaan maailmassa ole veristä orjanruoskaa sen katalammalla pedonhimolla heilutettu, kuin Svinhufvudin voutikauden aikana Suomessa on tehty, herkeämättä, päivästä toiseen, nyt jo kuudetta kuukautta. Suomen porvariston koston hekuma on vallankumouksen jälkeen vaatinut suuremman määrän kuolonuhreja turvattomista vangeista, kuin mitä koko kolme

kuukautta kestänyt ankara luokkasota työväeltä uhreja vei. Järjestelmällisesti jatkeulla tovereittenme joukkoteurastuksilla on Suomen valkoinen lahari-valta aivan kuin koettanut hermoja järjestyttävällä räikeydellä osoittaa kaikkien maiden työväelle, mikä koston hurjastelu heitäkin voi uhata, jos he eivät heti valtaan päästyään pane oman maansa porvaristoa rautaisen dikatuurinsa alaiseksi, vaan noudattavat sekä vapaina että vankeina olevain luokkaviholistensa suhteen samallaista herkkätuntoista ihmisellisyttä, kuin meidän vallankumouhallituksemme Suomessa noudatti. Paitsi joukkoteurastuksia otti Suomen porvaristo alun pitäen kostokeinonaan käytäntöön myös vankien tappamisen nälkään. Se on nähtävästi jumalata pelkäävän m narkistisen osakeyhtiö-pääoman heikimmintä joukkokostoa: kun työläiset, jotka ovat ylpeinä tunteneet olevansa kaiken rikkauten luoja ja oikeita omistajia, nyt vangittuina nälän kouristuksissa vääntelevät, sinertyvät ja toinen toisensa jälkeen henkensä heittävät, niin sitä nähdessään hieno osakepääoman valtias parhaiten sulattelee rasvojaan, kiihoittaa ruokahaluaan ja nauttii ylimihimillisestä vallastaan . . . Nauttii niin liiaksikin, että siksi kertaa miltei unohtaa — kuten kaikki huijarit — että elävää työvoimaa enää tarvitaankaan, kunnes joku yksityiskapitalisti, kuten vapaaherra Linder, havahtuu humalasta nähdessään tilojensa ja tehtaittensa jäävän työvoimista aivan kylmille, sanoo kohmeleisen totuuden: »tämä on kunniantonta», sekä kehottaa svinhuvudilaisia ammattiveljiään suurempaan kohtuullisuuteen kostonautinnossa.

Kapitalismin paratiisi on Suomessa nyt jotakuinkin valmis ja täydellinen. Ei enää puutu muuta kuin kultainen kruunu. Ja sekin on jo tilattu, tavallista tunnettua saksalaista valmistetta . . . Hohenzollernien haaraliikkeestä Hessenistä, Wilhelm-mestarin osoituksen mukaan.

Mutta päivää ennen kuin Suomen lahtarien valtiopäivät itselleen kuninkaan valitsivat, nosti historian koston jumala sormensa. Bulgariassa ja Ranskan rintamalla soitettiin Saksan imperialismille kolkkoja kelloja. Suomen monarkistiset hölmöt eivät vielääkään älynneet perääntyä. He tahtoivat juosta päänsä seinään asti. Sitä surkeamman näköisinä saanemme kohta nähdä heidän lankeevan polvilleen englantilaisen imperialismiin edessä. Kunnes työväki ajaa englantilaisenkin rosvon pois. Tapahtuukoon se niin joutuun, että Suomen siianpäät pelästyksensä putoavat persuuksilleen — ja piru korjaa omansa, narrit ja narrien kuninkaan, ijankaikkiseen monarkiaansa.

Suomen työväenliike viime keväänä hajosi, eikä se enää entisessä muodossaan maasta nouse. Tylsynyt kirves heitettiin historian ahjoon uudestaan sulatettavaksi ja nyt nähdään siitä tulevan kirkasta kommunisminterästä. Ruostetta ja kuonaa on uinut pinnalle, niin Suomessa kuin Venäjälläkin. Suomessa on sosialidemokratisten petturien joukkio entisen senaattori Tannerin johdolla astunut näyttämölle, alastomana ja ujostelemattomana kauppaamaan kuluneita hyveitään »edistysmielisen» porvariston tyydytykseksi. »Toveri» Tokoi on yhdessä näyttelijä A. Orjatsalon ja muutamien muiden kanssa lähtenyt vierailunäyttännölle Arkangelin markkinoille, missä tämä kiertue nyt esittää surkeaa farssia pysyttääkseen eksytettyä suomalaista legionaa englantilaisen imperialismiin riveissä. Parantumattomista sosialidemokrateista ja vanhan amatillisen liikkeen virkailijoista, jotka eivät olleet Venäjälläkään oppineet mitään, tehtiin lopullinen pesänero Moskovan neuvottelukokouksessa viime elokuun lopulla. Senjälkeen perustettiin Suomalainen Kommunistinen puolue seuravain periaatteellisten ohjeiden pohjalle:

1. Työväen on tarmokkaasti valmistauduttava aseelliseen vallankumoukseen, eikä suinkaan pyrittävä palaamaan siihen varhaan eduskunnalliseen, ammatilliseen ja osuustoiminnalliseen taisteluun, jonka kannalla Suomenkin työväenjärjestöt olivat ennen vallankumousta.

2. Ainoastaan sellainen työväenliike ja toiminta, josta on takeita, että se edistää kommunismin leviämistä sekä työväen tulevan sosialistisen vallankumouksen voitolle pääsyä, on hyväksyttävää ja sellaista on tarmokkaasti ajettava; — toisella kannalla esiintyvää toimintaa työväen keskuudessa on jyrkästi tuomittava, paljastettava ja vastustettava.

3. Vallankumouksen kautta on otettava työväenluokan omiin käsiin kaikki valta ja perustettava rautainen työväen diktatuuri; — on siis pyrittävä porvarillisen valtion hävittämiseen, eikä suinkaan kansanvaltaan, ei ennen vallankumousta, eikä vallankumouksen kautta.

4. Työväen diktatuurivallan kautta on luotava kommunistinen yhteiskuntajärjestys pakkoluovuttamalla kaikki maa ja kapitalistinen omaisuus sekä järjestyneen työväen omalla toiminnalla järjestettävä kaikki tuotanto ja tuotteiden jako; — ei siis ole, ei vallankumouksen kautta, eikä ennen sitä, pyrittävä vain korjailemaan kapitalistista riistojärjestelmää siedettävämmäksi.

Työväen kansainvälisen vallankumouksen syntymistä ja voittoa on edistettävä mahdollisimman tarmokkaasti, sekä kaikin voimin tuettava Venäjän proletariaatin Sosialistista Neuvostotasavaltaa.

Me käsitämme nyt, marxilaisena menettelytavan perustan olevan, että kullakin hetkellä on välttämätöntä arvioida oikein historiallinen tilanne ja sitten sen osoittamissa puitteissa hyväksyttävä mahdollisimman pitkälle eteenpäin. Aikana, jolloin vallankumouksen historiallisia edellytyksiä ei ole olemassa, on vallan-

kumouksen yrittäminen marxilaisen menettelytavan vastaista. Eritoten maanpakolaiset tappiolle joutuneen vallankumoustaistelun jälkeen ovat monta kertaa maailmassa langenneet siihen erehdykseen, että ovat silmät ummessa hommanneet uutta vallankumousoyrytystä aikana, jolloin historia on siltä poistanut edellytykset. Tällaisia vallankumouksen improvisaattoreita ja tällaista vallankumousohulluteltua Marx kirjoituksissaan ruoski ankarasti. Mutta silloin taas, kun historiassa on jouduttu vallankumoukselliseen kauteen, silloin kun näyttää olevan mahdollisuuksia vallankumouksen puhkeamiseen, kun se näyttää »lähestyvän», — kuten nykyään Euroopassa, yleensä ilmeisesti näyttää — silloin jarrutus tai toimetttömyys tulevan vallankumouksen suhteen on marxilaiselta kannalta jyrkästi tuomittavaa. Silloin on työväenliikkeen pyrittävä vallankumoukseen, vakavasti valmistuttava siihen, eikä pyrittävä sitä muulla hommailulla välttämään.

Tämän mukaisesti tahdomme toimia niin Suomessa kuin Venäjälläkin ja kaikkialla, missä nuoria voimiimme voidaan tarvita kansainvälisen vallankumouksen hyödyksi. Venäjällä on puolueemme lähimpänä ja tärkeimpänä tehtävänä järjestää hyvään kuntoon luotettavia ja tietoisia punaisen armeijan suomalaisia osastoja. Tässä suhteessa ovatkin meidän pojat jo reippaasti toimessa.

Toveri Leninille osoitetussa avoimessa kirjeessä puoluekokouksemme lausui, että hän voi sanoa venäläisille tovereille: Suomalaisetkin kommunistit lähtevät ilolla tuleen, — tahtovat olla hyökkäyksessä mukana, kun kapitalismin linnat otetaan ja maan tasalle hajotetaan; suomalaiset kommunistit pitävät arvoaan alentavana jäädä rintaman selkäpuolelle, kun kaikkien maiden köyhälistö valloittaa maailman.

O. W. Kuusinen.

Suomessa viettäneen maanviljelijän
 vastaisa. Ehdotetun maanviljelijöiden
 neuvonvaltuustoon otettiin lisäksi yksi
 maanviljelijä ja yksi kirkon edustaja.
 Ovat silloin Suomessa toimineet
 kirkon edustajat kirkon ja maanviljelijöiden
 yhteisessä toiminnassa. Tällaisissa
 edustajainkokouksissa oli kaikkien
 edustajien valtuutus. Niissä oli
 kirkon ja maanviljelijöiden yhteinen
 toiminta. Tällaisissa kokouksissa
 on ollut kirkon ja maanviljelijöiden
 yhteinen toiminta. Tällaisissa
 kokouksissa on ollut kirkon ja
 maanviljelijöiden yhteinen toiminta.
 Tällaisissa kokouksissa on ollut
 kirkon ja maanviljelijöiden yhteinen
 toiminta. Tällaisissa kokouksissa
 on ollut kirkon ja maanviljelijöiden
 yhteinen toiminta. Tällaisissa

mailla viettäneen.
 Tämä maanviljelijöiden toiminta
 on ollut kirkon ja maanviljelijöiden
 yhteinen toiminta. Tällaisissa
 kokouksissa on ollut kirkon ja
 maanviljelijöiden yhteinen toiminta.
 Tällaisissa kokouksissa on ollut
 kirkon ja maanviljelijöiden yhteinen
 toiminta. Tällaisissa kokouksissa
 on ollut kirkon ja maanviljelijöiden
 yhteinen toiminta. Tällaisissa

kirkon ja maanviljelijöiden yhteinen
 toiminta. Tällaisissa kokouksissa
 on ollut kirkon ja maanviljelijöiden
 yhteinen toiminta. Tällaisissa
 kokouksissa on ollut kirkon ja
 maanviljelijöiden yhteinen toiminta.
 Tällaisissa kokouksissa on ollut
 kirkon ja maanviljelijöiden yhteinen
 toiminta. Tällaisissa kokouksissa
 on ollut kirkon ja maanviljelijöiden
 yhteinen toiminta. Tällaisissa

O. W. Kuitinen.

Kommunistista kirjallisuutta

Suomalaisen kommunistisen Puolueen Keskuskomitean kustannuksella ilmestyy:

Suomalaisten Kommunistien sarjajulkaisu:

- N:o 1. Kommunismin periaate ja käytäntö. Hinta 15 kop.
- N:o 2. N. Bucharin: Kommunistien (bolshevikien) ohjelma Hinta 1 rpl.
- N:o 3. Aukusti: Suomen Sosialidemokratia ja vallankumous. 20 kop.
- N:o 4. Talonpojille (ilmaiseksi jaettava lentolehtinen).
- N:o 5. Mitä tahtoo Suomalainen Kommunistinen Puolue? (Moskovan kokoukset). Hinta 50 kop.
- N:o 6. I. Stepanov: Työväen kontrollista — työväen hallintaan teollisuudessa ja maanviljelyksessä.
- N:o 7. Avoin kirje toveri Leninille. Hinta 15 kop.
- N:o 8. Maatalouskommunit Venäjällä. Hinta 10 kop.
- N:o 9. L. Trotski: Neuvostovalta ja yleismaailmallinen vallankumous. Hinta 50 kop.
- N:o 10. K. Radek: Kansainvälinen asema ja Neuvostovaltan ulkopoliittikka. Hinta 50 kop.
- N:o 11. A.N.S. ja O.J.P. Porvarillinen hirmuvalta Suomessa Hinta 1 rpl.
- N:o 12. Sotilaan tehtävät ketjussa. Hinta 10 kop.
- N:o 13. G. Sinovjev: Kansainvälinen vallankumous on tulossa. Hinta 20 kop.
- N:o 14. K. Manner: Onko vallankumous kuollut? Hinta 50 kop.
- N:o 15. K. Radek: Sosialismin kehitys tietäestä teoksi. Hinta 50 kop.
- N:o 16. Yrjö Sirola: «Isänmaa on vaarassa, aseisiin!» 25 kop
- N:o 17. Karl Marx ja Friedrich Engels: Kommunistinen Manifesti. *)

- N:o 18. O. V. Kuusinen: Suomen vallankumouksesta. Itsearvoitelua. Hinta 60 kop.
- N:o 19. Lenin: Valtio ja vallankumous. *)
- N:o 20. Karl Marx: Kansalaissota Ranskassa. *)
- N:o 21. Arnold Struthahn: Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan Perustuslaki. Hinta 50 kop.
- N:o 22. L. Trotski: Työ, kuri, järjestys, pelastavat Neuvostotasavallan. Hinta 50 kop.
- N:o 23. Yrjö Sirola: Kunnia Lokakuun vallankumouksen sankareille. Hinta 25 kop.
- N:o 24. Jastrshemski: Kuinka työmiehet luovat uuden järjestyksen. Hinta 25 kop.
- N:o 25. Lenin: Taistelu leivästä.
- N:o 26. N. Bucharin: Tsaarivallan kukistumisesta porvariston kukistumiseen. *)
- N:o 27. G. Sinovjev: Lenin.
- N:o 28. K. M. Evä: Kosto Suomen köyhälistön pyövelleille. Hinta 25 kop.
- N:o 29. Friedrich Engels: Kommunismin periaatteet. *)
- N:o 30. K. Samoilova: Elintarvekysymys ja Neuvostovalta. *)
- N:o 31. K. Samoilova: Mitä antoi lokakuun vallankumous työmiehille ja talonpojille. *)
- N:o 32. N. Bucharin: Alas imperialistiset rosvot. *)
- N:o 33. Lenin: Maalaisköyhälistö ja vallankumous. *)
- N:o 34. Aukusti: Valkoinen sosialidemokratia — punainen kommunismi.

Merkillä *) varustetut ovat (tämän kirjasen ilmestyessä) vasta valmisteilla.

S. K. Puolueen toimesta on ilmestynyt lentolehtiset: „Kirje Maalaisköyhälistölle”, „Alas bolshevikit“ ja „Älä tapa”, joita jaetaan ilmaiseksi, samoin kuin puolueen Perustuslausuntoakin.

Tilatkaa!

Lukekaa!

